

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa, 31. 07. 2013 r.

RPO-678652-V/11/GM

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 55 1 77 00
Al. Solidarności 77   Fax   22 527 64 53

Pan

Bogdan Zdrojewski

Minister Kultury

i Dziedzictwa Narodowego

Szanowny Panie Ministrze

Pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na problemy obywateli związane z uzyskaniem zwolnienia z opłaty abonamentowej za używanie odbiorników radiofonicznych lub telewizyjnych. W ocenie Rzecznika, kontroli ze strony Pana Ministra wymagają przede wszystkim kwestie związane ze stosowanym przez Poczta Polska S.A. formularzem zwolnienia. Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymuje bowiem skargi, w których podnoszone są zarzuty, iż stosowane formularze nie znajdują oparcia w przepisach prawa, a dodatkowo nie uwzględniają w sposób odpowiedni katalogu osób uprawnionych do uzyskania przedmiotowego zwolnienia.

Zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2005 r., Nr 85, poz. 728 ze zm.) - dalej: *ustawa o opłatach abonamentowych*, zwolnienia przysługują od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe oświadczenie o spełnianiu warunków do korzystania z tych zwolnień i przedstawiono dokumenty potwierdzające uprawnienie do tych zwolnień. Przedmiotowy przepis wymaga więc złożenia stosownego oświadczenia oraz przedstawienia dokumentów. Nie stanowi natomiast o obowiązku składania odpowiedniego formularza przyjętego przez Poczta Polska S.A.

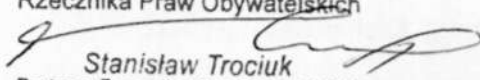
Jednocześnie, należy wskazać, iż w art. 4 ust. 5 *ustawy o opłatach abonamentowych*, ustawodawca upoważnił KRRiT do określenia w drodze rozporządzenia m.in. wzoru oświadczenia, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy. Przedmiotowy wzór oświadczenia został określony w załączniku do rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 16 lutego 2010 r. w sprawie rodzajów dokumentów oraz wzoru oświadczenia potwierdzających uprawnienia do zwolnień od opłat abonamentowych (Dz. U. z 2010 r., Nr 29, poz. 152 ze zm.). Treść wzoru przewiduje podanie jedynie imienia i nazwiska, adresu, danych dowodów osobistego, wskazanie miejscowości i daty oraz podpisanie wniosku, jak również zawiera pouczenie o obowiązku zgłoszenia zmiany stanu prawnego lub faktycznego, zgodnie z art. 4 ust. 4 *ustawy o opłatach abonamentowych*.

Zdecydowanie szerszy zakres informacji wymagany jest w formularzach Poczty Polskiej S.A. nadesłanych przy skargach skierowanych do Rzecznika Praw Obywatelskich. Przykładowo, użytkownik musi podać nr identyfikacyjny, czy określić tytuł uprawniający go do zwolnienia, przy czym formularz wymienia m.in. całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji (pkt 1.3. formularza), podczas, gdy wskutek nowelizacji dokonanej na mocy ustawy z dnia 13 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o opłatach abonamentowych (Dz. U. z 2010 r., Nr 13, poz. 70), w art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. b), z dniem 1 marca 2010 r., warunek posiadania orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji, zastąpiono jedynie orzeczeniem o całkowitej niezdolności do pracy.

Treść otrzymywanych skarg, nie pozwala ocenić, czy tego rodzaju formularze - m.in. nie odpowiadające aktualnej treści *ustawy o opłatach abonamentowych* - nadal są stosowane, a jeżeli tak, to w jakiej skali. W ocenie Rzecznika niezbędne jest jednak ustalenie tej kwestii, a następnie skontrolowanie podstawy stosowania odrębnych formularzy w sytuacji, gdy wzór oświadczenia określa rozporządzenie KRRiT z dnia 16 lutego 2010 r., a w przypadku uznania dopuszczalności przedmiotowych formularzy, sprawdzenie zgodności i aktualności ich treści z przepisami *ustawy o opłatach abonamentowych*.

Powyższe uwagi przedstawiam Panu Ministrowi stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r., Nr 14, poz. 147 ze zm.), z jednoczesną prośbą o zainteresowanie i zbadanie przedmiotowych kwestii oraz przekazanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich stanowiska zajętego w sprawie.

Dla przybliżenia powyższych sytuacji przesyłam Panu Ministrowi przykładowe skargi dotyczące formularzy stosowanych przez Poczta Polska S.A. Jednocześnie, pragnę przekazać do wiadomości Pana Ministra kopię wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich skierowanego obecnie do Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przedstawiającego w szerokim aspekcie uwagi Rzecznika dotyczące rozkładania na raty bądź umarzania zaległości w płatności opłat abonamentowych, wszczynanych masowo egzekucji zaległych opłat abonamentowych, jak również skargi obywateli dotyczące przedmiotowej problematyki.

Z przeze mnie
Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Załączniki:

- 1) kopie przykładowych skarg kierowanych do Rzecznika Praw Obywatelskich, po anonimizacji danych osobowych.
- 2) kopia wystąpienia do Przewodniczącego KRRiT.